

Špela Di Batista Borko
NOVICE IZ GLOBIN SISTEMA RENEJEVO BREZNO - P4

V letu 2023 smo bili v P4 trikrat po tri dni. Akcije so prinesle 650 novih metrov, kar je dober izplen za kaninske globine. Vsekakor je bilo navdihujče raziskovati nove rove in ne zgolj plezati ali zapirati vprašaže. Letos sva z Dibo v klub oboževalcev P4 sprejela novega člana: David Debeljak - Dave je bil namreč na vseh treh akcijah. V nadaljevanju podajam polikana in prevetrena poročila.

7.-9. julij 2023. Dave, Diba in jaz

Akcija se je odvila po običajnem urniku: v petek po službi na Kanin in hop do Infinituma, kjer smo v LP bivak pokukali ob 20^h. Namenili smo se preplezati vzhodni kamin nad Infinitumom (nad »prvim dnom«, Minulo ljubavjo), zato sva z Davom šla na krožno turo do Stelle po opremo. Diba je medtem poskrbel za vodo in večerjo. Vrnila sva se v uri in pol, skupaj z vrvjo, šopom pritrdišč in vso plezalsko opremo (v P4 to pomeni gurtne, lojtrce, komplete in 30 metrov dinamika).

V sobotno jutro smo se zbudili navdušeni nad bližino delovišča. Ali bi lahko varoval plezalca kar iz spalne vreče? Diba

in Dave sta pričela s plezanjem. Jaz sem ju sprva nadlegovala s kamero, nato pa sem razopremila Minulo ljubav. Dave se je strme gladke plate lotil po desnem robu. Sledili so raztežaji po deset Pulsov in štant, ponovljeno sedemkrat. Za seboj smo razpremljali. Prva dva raztežaja je zlezel Dave, nato pa je Diba napadel dokaj razčlenjeno skalo, ki se je izkazala za ogromne balvane. Kmalu se je prevalil na v zraku lebdeči avtobus, približno 50 metrov nad tlemi, in po njem odsakljal do nove desetmetrske vertikale. Dave ga je varoval, jaz pa sem se za njima štorasto opotekala z ogromnim kupom opreme ter ob tem razpremljala. Dibin preval na naslednjo polico je izgledal precej dramatično, vključeval pa je naravna pritrdišča iz lojtrc okoli majajočih se skal. Polica je skorajda že izgledala kot fosilen rov. A se je nad nami spet odprl kamin, tokrat ožji, le par metrov širok in na gosto prekrit z arogantnimi ježki. Dave je zagazil med ježe in prvih 15 metrov pretežno prosto splezal, z občasnim vrtanjem med držanjem za oježene šalce. 15 metrov višje je sledila nova polica in karavana se je prestavila še eno

nadstropje višje, na nov štant.

Moral je že rahlo upadala, saj s(m)o že cel dan lezli, pa nikamor prilezli. Nad nami je izgledalo, kot da se kamin zapre v špranjah. Ampak mivka!! In karfiole!! In črna freatična skala!! In prepih!! Dave se je hočeš nočeš nalezel mentalitete »jame se ne končajo« in zagrizel v blatno, z ježki in črno sigo poraščeno skalo. Zadnji 15-metrski raztežaj je bil najbolj zahteven, saj je najbolj razpadal, kladivo pa je pov sod zvenelo pretežno votlo. Glasno je izražal nezadovoljstvo, a vseeno previdno »pulsal« proti neuglednemu kotu tik pod stropom, kjer se je plošča obrnila in navdušeno je razglasil rov. Diba je šel za njim in precej skeptično opazoval podor nad sabo in »rov« na drugi strani kamina. Vseeno se je lotil prečke.

Situacija je rahlo ušla izpod nadzora, najverjetneje zato, ker sem jaz tovorila vso

Dave, dobrodošel v klubu
oboževalcev P4!

FOTO: ŠPELA DI BATISTA BORKO

Iztegnjeni profil

DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE JAM LJUBLJANA

Katastrska št.: 1529 Ime jame: P4 - Brezno rumenega maka Stavilka zapisnika

Merilci: Luka Belščak, Matjaž Bratko, Jan Boček, Špela Borko, Matjaž Černičar, Matjaž Di Belotti, Jasna Filc, Luka Horváth, Boštjan Kralj, Tomaz Kralj, Klemen Kralj, Armin Kralj, Franc Kralj, Mitja Mlakšič, UK Bonvinčić, Vid Nagl, Adela Očkoč (IRP Študija Lukac), Jasna Očkoč, Boštjan Pečnik, Boštjan Štefanec, Boštjan Štrukelj, Boštjan Štrukelj, Boštjan Štrukelj, Boštjan Štrukelj, Matjaž Šutnik (BO Velenje), Ajda Žemljo, Tina Di Belotti, Matjaž Marmola

Datum ekskurzije: 13. 11. 2023
Risal: Špela Borko Datum načrta: 27. 1. 2024
Merilo: 1:1000 Natančnost: Oznaka dokumenta (izpolni kataster)

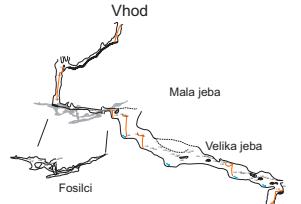
- 1099 m
n. v. 1021 m

Foto: ŠPELA DI BATISTA BORKO

malico. Ko sta ugotovila, da nimata fiksov (ker jih imam jaz), Davovega žimarja in desonderja (ker ju imam jaz), rink (sploh ne bom) ali distota (ah ja), sem priježila za Davom v blatni kot. Medtem ko sva viseč na ipsilonu iskala malico, menjala baterije luči, iskala žimar, snemala adrenalinske posnetke in varovala plezalca, je Diba zlezel prečko, se nagnetel v nišo pod stropom, pogledal med skalami in razglasil vdajo, ožina je preozka za čelado.

Odločili smo se, da bomo pripravili poligon za stropno širjenje prehoda. Diba se je napotil preopremljati sestop do Infinituma, midva pa naj bi preopremila prečko. A sva vseeno pokukala v ožino. Ki sploh ni izgledala preozka, njena edina težava je bila, da si se moral vrh kamina izpeti, če si hotel skoznjo. Dave me je prišel varovat in mukoma sem se pretlačila skozi ozko koleno. Kmalu sem ugotovila, da čelada gre. Vzhičena sem se pognala navzgor in se z ritjo veličastno zataknila za rogelj. Ker pa ima Diba že vse od (kvazi)nemogoče ožine v Evklidu prepoved prepevanja pesmic o moji debeli riti, prepoved pa bi po pogodbi prenehala takoj, ko me rit zaustavi pri raziskovanju, sem se trmasto prerinila čez. Malo sem obklesala roglje in Dave mi je junashko sledil (rit ima sicer majhno, rame pa precej plezalske).

Sledili so vzkliki navdušenja, ko sva se pognala po fosilnem rovu s prepihom, smer JZ. Kmalu je rov presekalo veliko

brezno z vodo na levi, na desni pa se je odpiralo manjše, črno in mivkasto brezno, ki je izgledalo kot freatični skok. Ker nisva bila prepričana, kje v prostoru sva, raje nisva metala kamnov. Pa še bilo jih ni, ker je vse prekrivala mivka. Izmerila sva nove dele in ravno, ko sva prišla do ožine, se je vrnil Matic: »Zmanjkalo nam je štroma in štrika, da bi prišli do bivaka«. Ups. Ker je zmanjkalo štroma, je Matic opremil po že zavrtanih luknjah od pulsov. Dve 60-ki, ki smo ju imeli, sta se izkazali za eno 50-ko in nekaj rezanega, posledično je obstal okoli 25 metrov nad tlemi. A se nismo preveč sekirali, saj smo imeli še dinamik. Diba je vzel dinamik, midva pa sva izmerila do Infinituma. 160 metrov poligona in 90 metrov višine je bil končni izkušček desetih ur dela. Novi rov je tlorisno nad Jozlovim povratnikom, približno 150 metrov višje. Ima močan prepih.

Naslednji dan se nam nikakor ni dalo žimariti po namočenih štrikih, prehod v Odmev je bil namreč v dežju. Ko smo se le vdali, nas je napralo do gat. V dobrí uri smo snedli prvih 300, nato se je upočasnilo. Na plano smo pogledali štiri ure in pol po pričetku žimarjenja, okoli 16^h.

30. julij – 1. avgust 2023: Dave, Diba, Vid Naglič in jaz

Do jame so nam opremo nosili CiYukiji – najlepša hvala! Vid in Diba sta preopremljala in postavljala tendo nad prehodom

v Infinitum. Naloga naju z Davom je bila na dno spraviti 200 metrov 8,6 mm vrvi, kar je približno toliko kot 100 metrov že nucane 10-ke. Jama je bila bolj suha kot ob prejšnjem obisku. Ob 17^h smo bili na LP bivaku. Dave se je odločil, da bo prevzel vodozbirateljska dela, ostali trije pa smo se podali na vrh 90-metrske plezarije, kjer smo obstali pred nekaj tedni. Prva sem se zatlačila skozi ožino in jo malce potolkla, toliko da sta Diba in Vid lažje zmanevrirala čvrsta jamarska pleča. Diba je bil razočaran nad izgledom nadaljevanja – priznam, z Davom sva imela prejšnjič slabe luči in velike oči. Najprej smo se spustili v desno brezno, ki je izgledalo kot freatični skok, poimenovali smo ga YuCi šaht. Zadeva je izgledala precej obetavno, dokler nismo 50 metrov nižje vpadi li v aktiven meander, ki je ostro zavil proti vzhodu (torej proti sifonu). Ustavili smo se pred petmetrsko stopnjo brez prepiha, a z veliko vode. Odločili smo se, da naslednji dan napademo morebitna okna malce višje in zaključili dan.

V torek smo najprej pregledali okna in odcepe na sredini YuCi šahta. Žal nismo našli nič obetavnega. Vmes smo ugotovili, da se levo brezno poveže v desnega. Nato sta se Dave in Diba zagnala v kamn nad YuCijem, kamor izgine ves močan prepih, ki pride po rovu (Ba?). Kar je sprva izgledalo kot enostaven sprehod, je terjalo mnogo več časa kot predvideno.

Foto: ŠPELA DI BATISTA BORKO

Zgoraj: plezarija do ožine na spodnji sliki, za katero se skriva fosilni rov s prepihom.

Enostavnega nadaljevanja ni bilo videti, sta pa doseгла še en »kaminčič«, po katerem je pršela voda. Ker je napoved obetala padavine, je Diba zahteval previdnost. Smo pa napadli še eno okno, malo nižje, na prvi polici nad Infinitumom. Precej velika fosilna zadeva, ki gre proti severu. Deset metrov višje se je odprl fosilni rov s prepihom. Po 50 metrih smo dosegli brezno s slapom. Na drugi strani se je videlo prostorno nadaljevanje v isti višini in smeri, a smo se spustili v brezno in 25 metrov nižje pristali na podorni polici. Diba se je spustil še deset metrov, do dna. Ker se je tja iztekal slap, je kmalu pobegnil in nam zopet zabičal, naj se izogibamo vodi. Nazaj proti jugu smo našli ozek prehod v spodnji štuk, ki nas je po nekaj tlačenja pripeljal na vrh Minule ljubavi. S tem smo zaprli vprašaj kamina nad Ljubavjo. V tem času se je slap ojačal in Diba je zahteval umik. Na prvi polici sva z Davom raziskala stransko mivkasto brezence, druga dva pa sta se spustila na bivak. Ker je Vid že odnesel vso opremljevalsko robo, sva stestirala vzdržljivost nove vrvi (ocena odlično). Po srednjem nivoju sva našla nov prehod v brezno z vodo, proti jugu pa sva zaprla še enega od vprašajev (slutnjo prehoda na drugem cugu plezarije prejšnje akcije). Med merjenjem popolnoma suhe kamre sva bolj začutila kot zaslišala globoko hrumenje. Malo višje ni bilo več droma – prišla je nevihta.

Vid in Diba sta bila že na bivaku, ko je na postajo LP pripeljal vlak. Saj smo pričakovali nevihto in temu prilagodili raziskovanje, a je bil pogled na infinitumske slapove vseeno veličasten. Infinitum je preplavljal neznosen trušč vode, ki ga je spremil močan prepih. V dvorano sta se izlivala dva gromozanska slapova, čisto blizu vrvi, ki vodi na površje. Pobočje se je spremnilo v reko in končno smo dobili pojasnilo, zakaj v osrednjem delu dvoran ni mivke. V Minuli ljubavi je besno divjal tretji slap, četrти se je zaganjal prek novo odkritega brezna – ob dežju v polmeru 50 metrov okoli LP očitno divjajo vsaj štirje grozoviti slapovi.

12 ur kasneje slapov ni bilo več, smo pa v Odmev še vedno pogledali precej namočeni. Tenda sicer pomaga na najvišjem cugu, a so vsi nižje še vedno pod pršci. Diba si je že zamislil sistem tend, komaj čakam realizacijo. Do površja smo rabili klasičnih »malo manj kot pet ur«. Prvi test nove vrvi je bil uspešen. Tudi nablatena ni drsela toliko, kot bi pričakovali (za pojASNilo se obrnite na tehnično dokumentacijo ;)). Edino žimarji so v blatu slabše prijemali, a nisem prepričana, če bi bilo na klasični desketi res bolje.

11.-13. november 2023: Dave, Diba, Tina Di Batista in jaz
S Tino sva se že dlje časa dogovarjali za družinski izlet na -1000 in končno je

Foto: ŠPELA DI BATISTA BORKO

prišel trenutek realizacije. Kanin je že pobelil sneg in pri gazonju v breg smo se v družbi izkušene gorske vodnice vsi počutili nadvse varno. Še posebej, ko je prevzela štafeto in nam utirala pot, bojda to gorski vodniki neprestano počnejo. Pred jamo smo se trije po jamarsko obirali, posledično nas je zanohtalo v trenutku, ko je sonce izginilo za grebenom. Navzdol smo malce preopremljali.

Ker je dežurni budilkar Matic zasmrčal, še preden smo ostali do konca pojedli in dočili uro bujenja, smo zjutraj spali dlje od pričakovanj. Malo po enajsti smo se odpravili proti delovišču. Šli smo sto metrov nad Infinitum, v nove rove nad D&D plezarijo. Začelo se je precej kaotično. Vsak se je zaril v svojo ožino (razen Tine, ki ne mara ožin), ven so nekateri prišli blatni od glave do pet, nikjer nadaljevanja. Skoraj smo ignorirali nek zanikrn tobogan navzdol, a se je Diba le spustil po njem. Našli smo ga rahlo zelenega, a z novico, da gre naprej, čeprav še ne ve, kako in kam. Sprehodili smo se skozi podorni labirint, do brezna, po katerem smo prišli do prostornega meandra s potokom. Dolvodno se je potok izlil v dvorano, ki smo jo raziskali na prejšnji akciji, gorvodno pa se je zaletel v prečen rov, ki je končno imel pravo smer (JV), a se je odsekano končal. Matic je ugotovil, da je bila sobotna slabost v resnici trebušna viroza/zastrupitev s hrano, ki je sedaj na vsak način želela zapustiti telo. Zapusčala ga je v rednih intervalih, tekoče oblike in neznosnega vonja. S Tino sta zato šla nazaj na bivak, z Davom pa sva splezala dva kaminčiča v novih delih. Oba sta

se bolj kot ne zaprla. Nato sva sledila potoku in se spustila v dvorano, kjer smo zadnjič bežali pred naraščajočim slapom. Sledila sva vodi skozi podor v precej zanimiv izjeden meander, ki se je izlil v prostorno brezno. Meritve so pokazale, da je brezno malce nad in malce zahodno od Minule ljubavi. Voda se najverjetnej zlije v Minulo ljubav, brezno pa vseeno obeta več odcepov. Ker sva pozabila narediti navezovalno vizuro in je le-ta zdaj »odokativna«, moramo v vsakem primeru nazaj. Zato računam, da bomo vrgli vrv tudi v to »najverjetnej zgolj povezavo«, upanje pač umre zadnje. Zmanjkalo nama je opreme in moči, zato sva razopremila in z muko pretvorila vso robo nazaj do Infinituma. Skupno smo izmerili 230 novih metrov jame.

V ponедeljek je Tina želela izstopiti iz jame že ob petih zjutraj, a ji je Dave zgroženo povedal, da to niso hribi in da je v jami neprestano tema. Vseeno je nekaj čez šest že kuhalo kavo. Z Davom sva jo ignorirala, Matic pa je itak blodil po vzprednem svetu, v katerem ga je bojda »reševal« Stražar. Tina se ni dala in mukoma smo vstali, spakirali, Matic je še poslednjic izlil poskus zajtrka in kislo prijel za strik. Ker je bil v res slabem stanju, Tina pa »v gosteh«, sva z Davom prevzela večji del tovora in posledično trpela bolj kot običajno. Prvih 300 metrov smo žimarili eno uro in 40 minut. Na Hustonu smo si privoščili precej dolg postanek s toplo cedevito. Dibin barvni odtenek je še vedno nakazoval kritično stanje. Vseeno se je pognal proti izhodu kot gams, Tina mu je v begu pred

ožinami hitro sledila, z Davom pa sva stokačoč prekladala težki prasici in si krajšala muke z raznimi zavlačevalnimi manevri (popravljanje pasu, stopnih zank ipd.). Na površje smo prišli pretežno utrujeni in klasično postjamsko srečni.

Trikrat po tri so Sistemu Renejevo brezno-P4 končno prinesle 13 kilometrov. Natančna dolžina Sistema znaša 13.312 metrov. Vsi novi metri so bili raziskani v okolici Infinituma. Odprtih ostaja več vprašajev: poleg že znanih v ING kamnu ter tistih v delih »tri dni ježe stran« (Evklidje, Klinč itd.), imamo več delovišč tudi v udobni bližini bivaka LP. Upam, da bo to spodbudilo še koga k obisku. Mogoče celo k pridružitvi v klub oboževalcev? Jama si vsekakor zaslubi pozornost. Nenazadnje smo obudili upe na tretjo povezavo, ki bi rezultirala v štirih vhodih (Brezno pod Velbom in Češka jama). Na drugi strani Novomeščani vztrajno poglabljajo Podgurko, ki bo slej ko prej vpadla v Stello. Da o Mali Boki ne govorim.

Če za konec še potresem malce sladkorja, ni važen cilj, temveč pot. Daljša kot je, lepše bo pogledati na druge strani spet ven. Potrdim vam lahko, da so peštirovske akcije »trdega jedra«. Hkrati so bivaki ****, kulinarika vrhunska, wc-ji udobni, če že ne snažni, raziskovanje na nivoju (ali večih, odvisno od tega, v katerem kaminu se nahajamo), družba specialna, 12-urno spanje zagotovljeno. Kaj več bi si jamar lahko še želel? ■

Trije Di Batisti in trebušna viroza so šli na Kanin.

FOTO: TINA DI BATISTA